

”Du har aldrig haft det rigtig godt med dig selv,” kom det fra psykologen.

Ordene låste op for et fængsel af smerte, som jeg gennem et langt liv havde pakket væk i mit bryst. ”Nej. Det har jeg ikke.”

Jeg bristede i gråd. ”Mit altoverskyggende problem er, at jeg er bange for, at der ikke er nogen, der rigtig kan lide mig. Hvis de virkelig ser, hvem jeg er, så kan de se, at jeg ikke er værd at elske, og så forlader de mig.”

[Fra *Tør jeg elske dig?* af Pia Serup]

Pia er en kvinde i starten af 30'erne som brændende ønsker sig en kæreste. Hendes erfaringer med mænd er imidlertid præget af hurtig sex og svigt. Hun vil bryde det mønster og bliver derfor coachet af psykologen, Erik. Med hans støtte lærer hun at genkende mænd der vil hende det godt, og får samtidigt forbedret sit skrantende selvværd.

Da hun senere bliver gravid og hendes kæreste frier til hende, kommer tvivlen alligevel op i hende. ”Er han den rette mand for mig? Vil han også forlade mig?” Det får hun svar på, da hun flere gange må se døden og sin egen sårbarhed i øjnene, men også opdager en ukendt styrke hos sig selv.

Pia Serup lever med kompleks PTSD og er en af redaktørerne på vidensportalen KompleksPTSD.dk. Hendes debutroman, *Tør jeg elske dig?*, tager udgangspunkt i hendes egne erfaringer med svigt i kærlighedslivet, psykisk vold på arbejdspladser og traumer i hendes kontakt med sundhedsvæsenet.

BoD

PIA SERUP TØR JEG ELSKE DIG?

PIA SERUP

TØR JEG
ELSKER DIG?

Tør jeg elske dig?

Af Pia Serup

© 2023 – Pia Serup

Forlag: Books on Demand – Hellerup, Danmark

Fremstilling: Books on Demand – Norderstedt, Tyskland

Bogen er fremstillet efter on-Demand-proces

ISBN 978-87-4305-434-4

Forfatterens kommentar

Denne sande fortælling er for dig, som holder af en kærlighedshistorie, hvor hovedpersonen gennemgår en rivende personlig udvikling. Historien finder sted i mit voksenliv, hvor dating og mit familieliv var en kilde til glæde, men også prøvelser og traumer.

Bogen indeholder ingen konstruerede karakterer eller situationer. Nogle karakterer og situationer er dog slået sammen, og andre er udeladt, hvis jeg har skønnet, at de ikke havde betydning for historiens forløb og sandfærdighed.

For at beskytte personernes identitet og min egen identitet har jeg valgt at omskrive visse afslørende detaljer såsom lokalitet og navne.

Pia Serup

Medredaktør på KompleksPTSD.dk

Indledning

»Pia, vil du gifte dig med mig?«

På et sekund skiftede min opmærksomhed væk fra et magasin med kulørte sider til min kæreste, der sad på knæ foran mig. En stor buket langstilkede, røde roser fyldte halvdelen af mit synsfelt.

»Øh – ja,« fremstammede jeg.

Resten af eftermiddagen udspillede der sig en kamp i mit hoved. *Det går alt for hurtigt det her. Han vil garanteret kun giftes med dig, fordi du er gravid. Hvem siger også, at han er den rette for dig?*

Jeg kan altså virkelig godt lide ham. Han er så god og sød ved mig.

Ja, men hvem siger han bliver ved med at være det?

Tøvende gik jeg ud i køkkenet, hvor min kæreste var ved at hakke grøntsager. Jeg så på hans brede ryg og havde allermest lyst til at vende om. *Du bliver nødt til det, Pia.*

»Jeg ved godt, at jeg har sagt ja til at gifte mig med dig, men jeg er blevet i tvivl.«

Han lagde kniven fra sig og så overrasket på mig.

»Jeg vil ikke have, du bare gifter dig med mig, fordi jeg er gravid. Det skal være fordi vi elsker hinanden.«

»Det er heller ikke kun derfor, Pia. Jeg elsker dig jo.«

»Det ved jeg godt, men det går lidt for hurtigt for mig. Jeg ved godt, at jeg er vanskelig, men jeg har altså brug for at tænke mere over det.«

Jeg bliver nødt til at tale med Erik om det her.

»Det er helt i orden, Pia. Du tager dig bare den tid, du har brug for. Vi har ikke travlt.«

Erik så afventende på mig. Hans blik var direkte, og tøvende så jeg ned på mine hænder, som knugede om en kuglepen. Jeg var næsten altid nervøs, når jeg besøgte min psykolog. Det føltes som om han kunne se ind i min iturevne sjæl.

Jeg rettede ryggen og så ind i hans kloge øjne. »Min kæreste vil giftes med mig.«

Han smilede. »Hvordan har du det med det?«

»Jeg er ikke sikker på at jeg vil giftes med ham. Jeg ved godt at jeg har arbejdet hårdt for at få en ordentlig kæreste som ham, men...« Jeg så ned på mine hænder som drejede kuglepenen mellem fingrene. »...hvad nu hvis han ikke er den rette for mig? Hvis jeg gifter mig med ham, bliver jeg jo bundet på hænder og fødder.«

Erik lagde sine spinkle ben over kors og strøg en hånd hen over sit sølvfarvede hentehaar. »Der er ikke noget, som der vil binde dig til ham, mere end at få et barn med ham. I vil altid skulle arbejde sammen. I er bundet sammen for altid.«

Hans ord fik det til at løbe koldt ned ad ryggen på mig.

1. del

Han forlod hende igen
Trods løfte om kærlighed
Hun tog ham tilbage

August 1998

Toget fra København standsede på perron 1 på Aarhus Hovedbanegård, og Jens steg af toget, som en af de sidste.

»Hej, skat,« lød det fra mig, mens jeg gav ham mit bredeste smil.

Han stillede sin rygsæk og tre tasker fra sig og omfavnede mig. Hans lange arme omsluttede mig, og jeg lagde min kind ind mod hans brystkasse. Gennem hans tynde t-shirt kunne jeg mærke varmen fra hans brede brystkasse. Jeg stod længe og lod mig opsluge af hans brede favn, som en antilope, der efter lang tids tørke endelig havde fundet et vandhul.

Jens så ned på mig. »Hvor holder bilen?«

Jeg slap taget om hans krop og tog de to mindste tasker inden jeg svarede: »Henne af Ryesgade.« Jeg så over på ham med et skævt smil. »Det er dejligt at se dig igen.«

»I lige måde,« svarede han. »Jeg har savnet dig, Pia.« Han sendte mig et smil, der fik mig til at smelte som en softice på en varm dag.

Vi traskede henad Ryesgade og stiledede direkte hen mod min bil. Der var varmt. Sensommeren havde besluttet, at den ville ryste det sidste af sommerens varme fra sig. Jeg åbnede en bagdør og læssede de to tasker ind på bagsædet. Der var ikke nok plads, og med et kik konstaterede jeg, at der var et barnesæde i vejen. Pinligt berørt skyndte jeg mig at få taskerne ud af bilen. Jeg lettede på solbrillerne og strøg mit halvlange, lyse hår om bag øret. »Det er ikke min bil,« konstaterede jeg tørt, mens jeg så mig søgende omkring.

Jens grinede. »Nej, den står ved siden af.«

Jeg fik låst dørene op og fik taskerne om bag i min Ford Escort. »De ligner også hinanden,« konkluderede jeg.

»Nej, de gør ikke,« sagde han, mens han forgæves prøvede at undertrykke et grin der var på vej.

»Jo. De er begge hvide,« svarede jeg tørt.

Der lød en raslen fra motoren, da jeg drejede nøglen i tændingen. Jeg drejede en gang mere, og så var bilen oppe i omdrejninger. Stemningen var afslappet, mens jeg kørte hjem mod vores lejlighed.

Efter at vi stønnende havde slæbt taskerne op til vores lejlighed på tredje etage, var vi endelig hjemme. Jeg havde købt noget friskt brød og pålæg, som jeg satte ind på spisebordet.

»Det er helt underligt, du er her igen,« sagde jeg mens jeg satte mig på stolen overfor ham.

Hans krop stivnede. »Hvad mener du?«

Jeg rykkede uroligt rundt på sædet. »Det er dejligt. Jeg har jo savnet dig.«

Har du nu også det?

Jeg sendte ham et smil, der ikke nåede øjnene. »Hvordan synes du, det er at være tilbage i vores lejlighed?«

»Det ved jeg ikke.« Han lagde to skiver hamburgerryg på et stykke franskbrød og så op på mig. »Der er selvfølgelig meget mere plads her end der var ovre i København.«

»Ja. Det var ikke så stort det værelse, du lånte af min fætter.« Jeg trak vejret dybt og så ned på min kniv, der smørrede et stykke rugbrød. »Du kunne jo heller ikke blive ved med at bo der.«

Jens så mig ind i øjnene. Han sagde ikke noget.

Jeg rakte nonchalant ud efter spegepølsen, som var ovre på hans side af bordet. Mine øjne flakkede, da jeg tøvende spurgte ham: »Hvordan var det egentlig at sige farvel på arbejdet?«

Han er nok sur på dig fordi du ikke ville bo i København.

»Chefen sagde, at han var ked af, at jeg ikke blev, for han var godt tilfreds med mit arbejde.«

»Det var vel dejligt at høre?«

»Ja. Det var det.« Han så tilfreds på mig.

»Men hvad med dig?« sagde jeg bekymret. »Hvordan havde du det med at sige farvel på arbejdspladsen?«

Puha, Pia. Du er ude på farligt terræn.

Han løftede sin hage med et ryk og fejede det lange mellemlondeste pandehår væk fra sit ansigt. »Det har jeg det fint med. Nu er jeg her hos dig, og det er det vigtigste.«

Et skud af dårlig samvittighed røg op i mig, fordi jeg havde sagt nej til at købe lejlighed med ham i København. Jeg udbød: »Men vi kunne jo godt have boet hver for sig i et års tid. Bare så du nemmere kunne få et andet job.«

»Det har vi talt om,« svarede han brysk. »Jeg ønsker, at vi er sammen, og da du ikke vil bo i København, er det her måden, vi kan være det på. Så er den ikke længere.«

Jeg så ned mod min tallerken. »Det må nu alligevel have været svært at sige op, når du nu godt kunne lide jobbet og dine kollegaer.«

»Nej. Det er okay«, svarede han mens jeg kunne se, at hans kæbemuskler trak sig hårdt sammen.«

September 1998

Tonerne fra the Corrs nummer »Torn« skyllede ud af højttalerne inde i stuen. Med længselsfuld stemme sang Andrea Corr:

»What can I do to make you love me

What can I do to make you care...«

Jeg sad inde på vores kontor og prøvede at koncentrere mig om vores økonomi. Det var svært, for musikken skar ind i mine ører.

»Jens. Kommer du ikke lige herind,« råbte jeg.

Musikken forstummede, og han kom traskende ind på kontoret. Lettere irriteret spurgte han: »Hvad er der?«

»Prøv og se her.« Jeg pegede på computerskærmen. »Det er godt nok ikke mange penge, vi har at gøre med i den her måned. Det er da også fandens du blev sat i karantæne. Når mad og alle faste udgifter er betalt, så har vi kun 100 kr. til hver af os om ugen.«

»Det er heldigvis kun i 5 uger.«

»Ja, men jeg synes nu godt, at vi kunne bruge lidt mere at gøre med. Der er ingen penge til benzin, og fornøjelser kan vi godt skyde en hvid pind efter.« Jeg så opgivende på ham. »Men« – jeg fortsatte tøvende – »jeg har snakket med min mor og far og spurgt dem, om de ikke har lidt arbejde, som vi kan tjene lidt ved.«

»Nåh.«

»De vil godt give os 125 kr. i timen for at sætte loftslister op inde i deres hus og male træværket udenfor. Er det ikke fint?«

»Vi er jo ikke ligefrem tømrere,« sukkelede han.

»Nej, men det skal nok gå alligevel.«

»Det kan jo godt blive et problem med A-kassen«, mumlede han.

»Det er mine forældre. Hvor galt kan det gå?« Jeg fortsatte uden at vente på et svar. »Vi kan tage derop allerede i morgen. Skal vi ikke sige det?«

»Jo. Det kan vi godt,« sagde han og gik tilbage til stuen.

Jeg stod højt oppe på en stige mens jeg nynnende så på mine penselstrøg, der dækkede mere og mere af sternbrædderne på mine forældres hus. Min lillebror, Jesper havde et fast greb om stigen mens det højlydt lød fra ham:

»Vi er nogle stykker der har aftalt at mødes hos mig og Anne Mette på lørdag. Kommer I ikke?«

Jeg kravlede ned fra stigen, så jeg var i samme højde som ham. »Jeg snakker lige med Jens om det. Han er nede ved den anden gavl.«

»Okay. Du ringer bare og siger, hvad I finder ud af.« Jesper vendte om på hælen og gik ind i huset til vores forældre.

Jeg traskede ned til Jens i den anden ende af huset. Efterårsvinden susede gennem træerne og fik blade til at hvisle hen af fliserne. Løvet knasede under mine fødder mens jeg gik. Han var i gang med at male udhæng. Træbeskyttelse dryppede ned på et stykke plastik, som bevægede sig i vinden. »Hvad siger du til, at vi besøger Jesper og hans kæreste på lørdag? Vi bliver nogle stykker.«

»Nej. Det gider jeg ikke. Jeg vil gerne tage det lidt med ro i weekenden.«

»Du gør da ikke andet end at tage det med ro,« kom det spydigt fra mig.

»Hvad mener du med det?«

»Vi sidder derhjemme og kukkelurer hele tiden. Jeg mangler at der sker noget. Jeg tror vi begge vil have godt af at få en lille pind i øret.«

»Så kan du tage af sted,« sagde han, mens han fortsatte med at male.

»Kan jeg slet ikke lokke dig med?« prøvede jeg med en kælen stemme. »Det er lang tid siden, at vi rigtig har haft det sjovt.«

Der kom ingen svar fra Jens.

Jeg fortsatte: »Det er efterhånden noget svært at få dig med på noget. Er der noget galt?«

»Ikke andet end det er træls at stå her og male, når jeg hellere vil bruge min uddannelse.«

»Ja, men nu er det sådan det er. Det er ikke godt for dig, bare at være hjemme. Det er da til at blive deprimeret af. Tror du ikke du skal tage en snak med din læge for at finde ud af om alt er som det skal være?«

»Jo. Det har jeg tænkt på.«

»Skåååål,« råbte Jesper mens han stak sin øl op i vejret. Et ekko af »skål« fyldte stuen. Flasker og glas slog mod hinanden, og ovre på den ene langside af bordet var der tre, som skyllede en række shots i sig.

»Det var godt, du kunne komme Pia.« Jesper smilede kærligt til mig. Det er en skam, du ikke kunne få Jens med. Det er lang tid siden, at vi har set ham. Har han det okay?«

»Ja. Det tror jeg nok. Han har bare ikke lyst til at feste og sådan.«

»Han ville heller ikke med i biografen i sidste uge. Han har ikke godt af, bare at sidde og glo derhjemme. Du må se at få lidt mere gang i ham.«

»Det kan du sagtens sige,« fnøs jeg og drak en tår af min øl. »Han vil ikke. Jeg kan jo ikke slæbe ham ud ad døren.«

»Nej,« grinede Jesper. »Det er han sgu alt for stort brød til, at du kan klare søs.«

Anne Mette sagde skål og så over på mig. »Så hverken dig eller Jens ville bo i København?«

»Han var glad for sit job, men min chef var alt for ustruktureret til at jeg kunne holde det ud.«

»Kunne du så ikke have søgt et andet job?«

»Jo, det kunne jeg måske nok, men jeg kunne ikke undvære jer,« sagde jeg for at lukke samtalen.

Og så skulle jeg også købe en lejlighed sammen med Jens. Det tror jeg ikke var en god ide.«

Pludselig brølede det ud af højtalerne:

»I'm horny

Horny, horny, horny

So horny...«

To af Jesper kammerater dansede rundt i stuen med armene i vejret, mens deres hofter vippede i takt til det nye nummer af Hot'n Juicy.

»Nåh, men det er også godt at du er hjemme igen,« brølede Anne Mette.

»Hvad siger du?« sagde jeg med hævet stemme.

Hun rystede på hovedet og tog en tår af sin øl.

November 1998

Jeg åbnede en lille kuvert stilet til mig, foldede spændt brevet ud og læste hurtigt ned ad siden. Med hastige skridt var jeg inde i stuen hos Jens. Han sad som sædvanligt og så Star Trek i fjernsynet.

Bag ham var væggene nøgne. Vi havde ikke fået pyntet op i lejligheden, selvom vi havde haft den i et par år. De røgfurvede rullegardiner, som fulgte med lejligheden fra den tidligere lejer, var trukket ned, så lyset ikke kunne trænge ind i stuen. Det var nu heller ikke fordi udsigten var noget særligt. Det rekreative område bag vinduerne bestod af jernbaneskiner, der ikke mere var i brug, tilfældige buske og en græsplæne der ikke havde været slået i årevis.

»Jeg er optaget på det kursus, som jeg gerne vil på. Hvor er det fedt,« udbrød jeg begejstret. »Det er lige mig. Det giver lige et ekstra pift til min uddannelse.«

»Der var du heldig.« Han smilede kortvarigt og vendte tilbage til Star Trek.

Min begejstring forsvandt som dug for solen. Jeg så skuffet på ham. »Ja, men det må man også godt være en gang imellem.«

»Hvordan gik det, ellers ved lægen?«

Hans øjne var stadig på fjernsynet, da han svarede: »Nåh. Det gik, okay. Jeg fik en god snak med ham.«

Stædigt fortsatte jeg: »Hvad sagde han så?«

Han så over på mig. »At det er godt, at jeg tager det lidt stille og roligt efter jobbet i København. Han kunne godt forstå, at det var hårdt at stå uden arbejde igen.«

»Jeg tror nu ikke, du får det bedre af bare at sidde her og se fjernsyn.«

Hans øjne var igen tilbage på skærmen. »Det skal jeg nok selv finde ud af.«

»Kan du ikke lige se på mig i stedet for at se på det dumme fjernsyn?«

Modvilligt rejste han sig og slukkede fjernsynet og satte sig tilbage i sofaen det samme sted. Demonstrativt så han på mig. Hele hans kropssprog råbte på at jeg skulle blive færdig med det, jeg ville sige.

Jeg mærkede en tøven indvendigt, men rettede så ryggen og fremturede: »Vi kan da godt lave noget sammen og besøge nogen. Kunne det ikke være rart at være sammen med nogle flere mennesker? I København så du jo kun nogle, når du var på arbejde.«

»Jeg vil fandeme ikke sidde og fjolle og drikke med din bror og hans venner,« fnøs han. »Hvis du vil spille tiden med det, så kan du bare gøre det. Jeg skal nok selv bestemme, hvem jeg vil være sammen med.«

Min krop stivnede, og med en stemme som en lille pige, der havde fået skældud, peb jeg: »Nogle gange så tror jeg slet ikke, du kan lide at være sammen med mig.«

Han så koldt på mig og udbrød: »Det hele handler ikke om dig.«

»Hvad har jeg gjort, siden du taler sådan til mig?«

»Ingenting,« vrissede han, mens han rejste sig fra sofaen og forlod stuen.

Varmeblæseren i min Ford Escort kæmpede en hård kamp mod kuldegraderne der var inde i bilen. Jeg havde ikke vanter på, så jeg holdt spartansk på rattet med to fingre.

Bare jeg får en rigtig god praktikplads, tænkte jeg lettere bekymret. Jeg har 4 måneder til at lære en hel masse på kurset så mon ikke, det lykkes. Jeg smilede for mig selv, mens jeg kørte ind ad vejen, som jeg boede på. Et blik op på lejlighedens triste rullegardiner fik mine muskler i nakken til at spænde. *Det er træls med Jens. Nu har han været hjemme i en måned, og han er lige så sur, som han plejer at være. Det er lige meget hvad jeg gør, så er det aldrig i orden.*

Jeg smed skoene, hængte min jakke på knagerækken og gned så mine hænder for at give dem noget varme. Der var helt stille i lejligheden. Med et kik ind i stuen og kontoret, kunne jeg konstatere, at Jens ikke var hjemme. Lettet åndede jeg ud og benyttede lejligheden til at ringe til Susanne uden at Jens kunne høre det. Jeg trak en stol fra spisebordet hen til telefonen og var klar til at sludre med Susanne.

»Jeg er efterhånden træt af at liste rundt om Jens. Der skal næsten ikke noget til før han bider hovedet af mig.«

»Hvad har han nu gjort?« spurgte Susanne interesseret.

»Det har jeg egentlig svært ved at sige.« Jeg så på en lille plet på mine cowboybukser, som jeg prøvede at skrabe væk med en negl. »Det er mere stemningen, når vi er sammen. Han bider af mig og skælder mig ud, uden jeg helt ved, hvad det er, han er utilfreds med.« Jeg sukkede højlydt inden jeg fortsatte. »Jeg render hele tiden rundt med en knude i maven.«

»Det er da vildt ubehageligt. Tror du ikke det var bedre, du kom væk fra ham? Det lyder ikke som om I er gode for hinanden.«

»Nej. Det ved jeg godt. Det er bare ikke så nemt, for han er den fyr jeg har mødt, som jeg passer bedst sammen med. Du ved kun alt for godt, hvad det var for nogle fyre, som jeg havde før Jens. De var kun ude på sex, eller også var jeg ikke interesseret i dem. Jeg er godt nok blevet udnyttet mange gange af mænd, der kun var interesseret i min krop. Sådan er Jens ikke. Faktisk kan jeg ikke huske, hvornår vi havde sex sidst.« Jeg trak på skulderen og sukkede. »Ikke fordi det interesserer mig særligt meget. Det er lidt svært at blive seksuelt ophidset, når jeg knap nok kan få et smil eller et kram fra ham.«

»Der findes altså fyre, som er både søde og interessante,« insisterede Susanne. Du skal ikke lade dig nøje Pia.«

December 1998

Jeg så ned på min nye guldring, som Jens havde givet mig på min 30-års fødselsdag. Det var noget af en overraskelse, at han gav mig, så dyr en gave. Det havde jeg ikke regnet med. *Han må mene det alvorligt med mig.*

Så skulle han da tage at vise det.

Skuffet så jeg over på Jens. »Henter du ikke nogen rundstykker?«

Han sad i sofaen i sorte joggingbukser og så fjernsyn. Hans ansigt var lige så udtryksløst, som en maske. »Det gør jeg lidt senere.«

»Hvis vi venter ret meget længere, så har bageren ikke flere kager.«

»Du kan sgu da vente lidt,« tordnede han.

»Prøv da lige at tale ordentlig til mig.«

»Jeg har hovedpine. Jeg går, når pillerne virker.«

»Det kunne du da bare have sagt.«

Jens sukkelede højlydt. »Kan du ikke bare lade mig få noget ro? Jeg har ikke lyst til at snakke lige nu.«

»Okay.« Jeg gik ind på kontoret og lukkede døren. Mine skuldre hang længere nede end de plejede.

Hvorfor kan han ikke bare tale pænt til mig? Det nytter ikke engang at tale med ham om det. Han kan godt se, at han kritiserer og bider af mig, og han undskylder, men hvad hjælper det, når han alligevel gør det samme igen et par dage efter?

En halv time senere ringede telefonen. Jeg skyndte mig ind i stuen, tog en dyb indånding og løftede røret.

En kvinde og en mandsstemme sang ind i mit øre:

»I dag er det Pias fødselsdag.

Hurra, hurra, hurraaaa...«

Efter sangen blev røret lagt på. Jeg blev helt varm om hjertet og mens jeg så over på Jens, udbrød jeg: »Der var nogen som sang fødselsdagssang for mig. Hvem mon det var?« Min nysgerrighed var vakt. »Det lød som om det var min mor.«

»Kan du ikke gå ind på kontoret,« lød det træt fra ham.

»Hvis du har hovedpine, så kan du da gå ind og lægge dig.«

Han rejste sig op uden et ord, og lidt efter hørte jeg døren blive lukket ind til soveværelset.

Kan han overhovedet lide mig? Jeg kan godt være noget i tvivl. Hvad har jeg gjort, siden han behandler mig sådan?

Hold nu op. Han kan godt lide dig. Det ved du da godt. Han har flere gange sagt til dig, at han vil kæmpe for, at det kan fungere mellem jer, og at det skal være jer to for altid.

Det virker bare ikke som om han virkelig mener det.

»Tillykke med fødselsdagen,« sagde min mor mens hun gav mig et langt knus.

Far stod bag ved hende med en buket røde tulipaner. »Værsgo, Pia,« sagde han og bredte sine arme ud til et knus.

Jeg var glad for at se dem, og da Jesper og Anne Mette kom 10 minutter senere, var vi fuldtalligt til aftensmad og fødselsdagshygge. Jeg stillede en vase med de røde tulipaner midt på sofabordet. Den passede til den sparsomme julepynt, som jeg havde fået hængt op 1. december.

Efter jeg havde pakket gaver op, satte vi os ved spisebordet, hvor jeg havde dækket op med hvid velourduk og servietter med små flag på. Jens og jeg anrettede koteletter i fad og fik sodavand og en flaske Rioja på bordet.

»Var det dig, der ringede og sang en fødselsdagssang for mig ved 10-tiden?« Jeg så spørgende på min mor, mens jeg trak min stol ind til bordet.

»Ja, det var mig og Jesper,« sagde hun med et bredt smil.

Jeg så fra mor til Jesper. »Det var lidt spændende, for jeg kunne jo ikke høre, hvem det var, men jeg blev rigtig glad.«

Min far lænede sig frem i stolen og så over på Jesper og mig. Han rømmede sig. »I ved godt de to par, som vi kender fra Skals.«

Jeg rystede på hovedet. »Det siger mig ikke lige noget.«

»Du ved da godt hende den søde dame, som arbejdede ved Brugsen i Skive?«

»Nej. Det siger mig ikke noget.«

»Nåh, men vi var henne ved dem i torsdags, og hente fem høns. Vi betalte kun 20 kroner pr høne, og to af dem var endda Isa Brown. Dem kender du godt.« Jeg rystede på hovedet. Velvidende, at han nok skulle fortælle mig om dem. »Det er de brune høns. De lægger en masse æg. Så kan vi få blødkogte æg hver dag, og så er de så rolige. Du skulle se dem i vores hønsegård.« Han smilede over hele ansigtet. »De er så søde.« Hans ansigt blev mere alvorligt. »Det er lidt noget andet med de to skovhøns. De vil gerne bestemme. Det var også sådan nogen, som vi havde hjemme på gården, da jeg var barn.«

Han begyndte at grine for sig selv. »Nej. Der skal I lige høre en sjov historie.« Han så skiftevis på Jesper og på mig. »I ved godt den gårdferie, som vi var på i sommers med de to par, som vi kender fra Skive.« Vi nikkede begge to. »Da vi skulle finde gården, kørte vi bagerst, men de kørte alt for hurtigt, så lige pludselig var de væk, og vi anede ikke, hvordan vi skulle finde den gård. Der var så den tankstation, som vi kørte ind til for at spørge vej, og der, så jeg så en taxa. Han var åbenbart inde i baren ved siden af, så jeg gik ind og spurgte ham om vej. Chaufføren tog så armene i vejret og rystede på hovedet.« Min far gjorde det samme som chaufføren og fortsatte så. »Jeg tror det bare var sodavand, han drak. Nåh, men vi fik ham så til at køre foran os hen til gården. Det tog nok...« Han tænkte sig om. »35 minutter, inden vi var foran gården.«

Jeg trak vejret dybt, mens jeg overvejede, hvor lang hans historie var. »Mor gik så hen til hans bil og betalte ham,« fortsatte han. »Han fik også lidt ekstra. Vi kom ind til de andre. De var næsten lige kommet, og de kunne ikke forstå, hvordan vi var kommet frem. Jeg trak på skulderen og sagde: »Nåh – det var såmænd ikke noget problem. Vi kørte direkte mod Bologna, og så var det jo lige 10 km derfra.«

Jesper og jeg grinede indforstået. Vi vidste kun alt for godt, hvor dårlige mor og ham var til at finde vej.

Min mor lignede en mut teenager med sine brune, halvlange krøller og en mund, der var på størrelse med et kirsebær. »Det var Firenze, som vi kørte mod,« rettede hun og så surt på min far.

Han så irriteret på hende. »Nej. Det var ikke. Bologna var den by, som lå lidt nord for Firenze. Det ved du da godt.«

»Du kan ikke huske noget som helst. Det var Firenze. Det ved jeg.«

Prøvende sagde jeg: »Det er da fuldstændigt lige meget for historien.« Jeg tror ikke de hørte mig.

Mit blik skiftede over til Jesper, som sad på min højre side. »Du har da fået ny frisure, har du ikke?«

»Jo. Jeg tog det lige med trimmeren,« svarede han, mens han med højre hånd strøg fingrene hen over de korte stubbe. »Så ser jeg også lidt mere rå ud.« Han løftede hagen, og et barskt udtryk kom frem i hans ansigt. »Du har da også fået ny frisure.«

Min far vendte opmærksomheden mod mig. »Den klæder dig, men du har jo også altid været en flot pige, Pia.« Han smilede bredt til mig.«

Min mor så på min far. »Det er også fordi hun er lyshåret.«

»Jeg håber da, det er lidt mere end det,« svarede jeg med et skævt smil.

»Ja. Du har aldrig haft problemer med at få dig nogen kærester.« Et smørret smil bredte sig over hans ansigt. »Der var mange, og de var svære at holde fra døren, da du boede hjemme.«

Mine tæer krummede sig sammen, og mine lange øjenvipper vibrerede. »Far. Må jeg godt være fri?«

»Det må du da Pia,« svarede han blidt. Han så over på Jens, og med et overdrevent smil, sagde han: »Nu har du jo også en god fyr som Jens. Så er der jo ikke mere at tale om.«

December 1998

»Kan du ikke skrue ned? Jeg kan ikke koncentrere mig,« udbrød jeg højtlydt, mens jeg prøvede at skrive på en rapport, som skulle afleveres på mit kursus.

Jens så over på spisebordet, hvor mapper var spredt ud over det hele. »Du kan bare sætte dig et andet sted.«

»Det kunne du også. Du sidder jo næsten hele tiden herinde og hører musik eller ser fjernsyn. Der er næsten aldrig ro herinde.« Jeg rejste mig og gik hen til forstærkeren og skruede ned på volumenknappen.

»Du skal fandeme ikke skrue ned,« råbte han. »Jeg var ved at høre det der.« Hans ord ramte mig, som en lussing. »Jeg skal vel også have lov til at være her.«

»Det er du så sandelig også. Hvem kan være i tvivl om det?«

Mener han at jeg fylder meget?

»Hvad siger du?« svarede jeg uforstående.

»Der er sgu andre i huset end dig,« vrissede han. »Prøv du lige at tage lidt hensyn.«

»Det er sgu da dig der ikke tager hensyn.«

»Jeg har da ikke gjort andet end at tage hensyn til dig lige siden vi mødtes første gang.«

Nåh, så tager han offerrollen.

»Siger du, jeg ikke tager hensyn? Jeg gør da ikke andet end at gå på listefødder herhjemme. Du render jo rundt og er så pissesur. Det er jo snart lige meget hvad jeg gør, så får du det vendt til, at det er mig, der er noget galt med.«

»Gå!« Han vendte ansigtet bort fra mig og pegede hen mod døren.

»Du er fandeme heller ikke til at tale med,« fnøs jeg, da jeg forlod stuen.

Jeg gik ned af trapperne i opgangen, mens jeg vredt strøg nogle tårer væk fra mine øjne. *Hvorfor kan vi ikke få det til at fungere? Vi har kendt hinanden*

i så lang tid. Vi kender hinanden ud og ind. Det skal fungere, for hvad er alternativet? Der er ikke noget alternativ.

Efter at have gået en tur ned til centrum og tilbage igen var jeg igen i vores entre. I baggrunden kunne jeg høre Jens hviske: »Hun kommer nu.« Jeg skyndte mig hen til stuen og så Jens lægge røret på telefonen.

»Hvem snakkede du med?«

»Nåh, det var bare min søster,« svarede han henkastet.

Om aftenen var det som om Jens var blødt lidt op. Han så på mig med et varmt blik. »Du ved godt, at jeg elsker dig, ik?«

»Jeg elsker også dig,« kom det lidt for hurtigt fra mig. »Jeg synes bare, at det er træls, at vi skændes så'n.«

Jens smilede. »Det synes jeg også. Skal vi ikke lægge det bag os? Vi er vist lidt for nærtagende, begge to.«

»Ja, det har du ret i, men alligevel... Jeg kan ikke forstå, hvorfor vi ryger ind i de samme skænderier igen og igen. Det kan sgu da ikke være så svært at tale pænt til hinanden, vel?«

»Nej. Det skulle man ikke tro,« sagde han henkastet, mens han tændte stereoanlægget. »Prøv lige at høre det her nummer. Når jeg hører det, tænker jeg på dig.« Varme toner fra Van Morrison flød gennem højttalerne:

»Have I told you lately that I love you

Have I told you there's no one else above you

You fill my heart with gladness

Take away all my sadness.

Ease my trouble, that's what you do...«

Jeg så på Jens, som om ordene kom fra hans mund. På hans vejrbidte ansigt bredte sig et af hans sjældne charmerende smil.

»Jeg elsker også dig, hviskede jeg og gav ham et varmt kys. Jeg er glad for, du har det bedre.«

Jens kyssede mig tilbage, og alle tidligere ord blev visket ud.

Jeg tørrede støvlerne på måtten i entreen og hang mit overtøj på en knage. Dagen på kurset havde været lang, og køreturen havde været meget mærkelig. En grisetransport var væltet i en rundkørsel, så der rendte grise rundt i alle retninger. Jeg glædede mig til at fortælle Jens om oplevelsen, men skulle lige

have et glas koldt vand. Mens jeg var ved at hælde vand i et glas, stillede han sig i døråbningen til køkkenet. Han så alvorlig ud, da han sagde: »Jeg har brug for at tale med dig.«

Det var som om det kolde vand rislede ned ad min ryg, da jeg påtaget glad svarede: »Okay.« Jeg gik med forsigtige skridt bagved Jens. Han satte sig i den ene længe af hjørnesofaen, og jeg satte mig i den anden længe.

Jeg nippede til vandet og prøvede at lyde ubekymret, da jeg sagde: »Nåh. Hvad er det så, du vil snakke med mig om?«

Nu forlader han dig.

»Jeg har det psykisk dårligt, og det har jeg haft de sidste par måneder.«

Jeg så indgående på ham og kunne pludselig se en skrøbelighed hos ham, som jeg ikke havde bemærket før. Han var som om en antik vase, der ville gå itu, hvis jeg pustede på ham.

»Jeg kan mærke, at jeg ikke har de samme følelser for dig mere, som jeg havde engang, og jeg oplever ikke, du er så kærlig som jeg har brug for...«

»Okay,« peb jeg, mens jeg beskyttende holdt om min mave. Jeg undertrykte en trang til at sige noget igen. Han så ikke ud til, at han kunne klare det.

»Det var hårdt for mig at komme hjem til Aarhus og pludselig være arbejdsløs igen. Du var der ikke for mig. Du fortsatte bare dit liv, som om intet var hændt, men det var der.« Hans øjne var fugtige, da han fortsatte: »Jeg kan ikke mærke, du elsker mig. Du kan godt sige det, men det er som om der er en distance mellem os, og det tror jeg altid der har været fra din side. Det kan jeg ikke holde til. Jeg har altid elsket dig ubetinget, men det er som om du ikke har det på samme måde, så jeg har overvejet at bryde med dig.«

Det gav et jag gennem min krop, og alligevel flyttede jeg mig ikke en millimeter. *Nu er det slut. Han vil ikke mere, lød en lillepigestemme i mit indre. Han kender mit indre, og han kan ikke lide det han ser. Han har ret. Jeg kan ikke elske, og jeg er ikke værd at elske.*

»Jeg har snakket med min læge om vores forhold, og jeg har også snakket med min mor og søster om, hvordan du er overfor mig, og de mener ikke, du er god for mig. De synes heller ikke, du giver mig det, som jeg har brug for som kæreste og menneske.«

Hvad siger han?

Han har bagtalt dig overfor sin familie.

Det kan han da ikke finde på. Han elsker mig jo.

Jeg var alt for chokeret til at sige noget, men indvendig skreg jeg på hjælp samtidigt med, at jeg tog imod hans endeløse strøm af bebrejdelser. Mine følelser var et virvar. De dansede en kampdans uden at kunne beslutte, hvilken følelse der skulle føre an.

Dagen efter sad vi ved spisebordet og spiste brunch. Stemningen var anspændt, og jeg ønskede mig langt væk. Jens så på mig hen over spisebordet og sagde henkastet: »Jeg tager ned til min søster og hendes kæreste i morgen,«

»Hvorfor? Du kan da snakke med mig?« kom det fra mig med en sikkerhed, som jeg ikke følte. Jeg var efterhånden træt af hans brok og kunne godt bruge noget ro med mig selv.

»Jeg er bange for at jeg gør dig ondt, hvis jeg bliver.«

Mit hjerte holdt kortvarigt op med at slå. *Det sagde han bare ikke.* »Hvad mener du?«

»Jeg har samlet så meget vrede mod dig, så...« Han overvejede, hvordan han skulle formulere det. »Jeg har faktisk tænkt på, at jeg ville smide dig ud ad vinduet.«

Chokeret så jeg på ham. Jeg kunne se, han mente det alvorligt. »Men det kunne du da aldrig finde på?« lød det tvivlende fra mig.

Tankerne fløj rundt om mig som fluer om et glas cola. »Jeg kan ikke forstå, hvorfor du er så vred på mig. Jeg synes da ikke, jeg har været ond ved dig – i hvert fald ikke bevidst. Hvordan kan du overhovedet få den slags tanker? Jeg har sgu støttet dig i mange situationer, hvor du var ved at gå ned med flaget, og du ved også du altid kan regne med min støtte.«

»Jeg har nok altid vidst, du havde nogle problemer fordi din far ikke var sød ved dig, men du ville ikke høre på mig, når jeg sagde det.«

»Jeg ved godt, det er mig, den er galt med,« sukkede han.

»Hvis du mener det, hvorfor, kritiserer du mig så overfor andre?« lød det vredt fra mig. »og hvorfor søger du hjælp hos alle andre end mig?« Min stemme blev blød som smør. »Jeg er god til at lytte. Det ved jeg. Hvorfor vil du åbne dig overfor dem og ikke for mig?«

»Jeg er bange for, at jeg så kommer til at såre dig.«

»Det er selvfølgelig helt i orden, men det får mig til at føle, at du overhovedet ikke har tillid til mig.« Mit blik var ømt og kærligt, da jeg sagde: »Jeg vil bare hjælpe dig og støtte dig. Hvis du ikke kan åbne dig for mig, hvad er det så for et forhold vi har?«

December 1998

Telefonen ringede. Det var Susanne. Jeg tog røret og trak en spisebordsstol hen foran kommoden og smækkede mine slanke ben op på en anden stol. »Den er helt gal med Jens,« sagde jeg klagende. »Han har svinet mig til og skældt mig ud for ting jeg har sagt og gjort de sidste 2 år, og jeg kan ikke rigtig forsvare mig, for han har det skidt psykisk. Hans læge siger, jeg ikke er god for ham, og for at det ikke skal være løgn, så har han også talt en masse med sin mor og søster om mig, og de er åbenbart enige med hinanden om, at jeg ikke er en god kæreste.«

Tristheden farvede mine tanker sorte. »Jeg er et dårligt menneske,« Susanne. Jeg har ikke kunnet se, at han havde brug for mig. Det var også for ringe af mig, at jeg ikke ville bo med ham i København nu, hvor han havde fået job der.«

»Jeg synes nu, at det var en rigtig beslutning, du ikke købte bolig med ham,« lød det bestemt fra Susanne. »Det ville da ikke være godt, hvis du kom til at sidde alene i en lejlighed med ham derovre, når han er så sur og tvær. Det var da ikke til at holde ud.«

»Det er måske rigtigt nok. Jeg føler bare, at jeg skulle være flyttet med ham, fordi vi jo er kærester, men jeg kan jo så også mærke, at jeg har det skidt med at være økonomisk bundet til ham.«

»Den er da også stukket helt af med ham. Det må have været vildt ubehageligt at høre på alt det brok. Det har du efterhånden hørt rigeligt af.«

Jeg smilede indvendigt, og min før så anspændte krop, flød ud over spisebordsstolen. Det var rart at få at vide, at mine følelser var i orden. »Ja, det var det også. Jeg kan jo ikke ændre på noget, som han siger, jeg gjorde for 2 år siden, og jeg kan ikke forsvare noget, jeg ikke kan huske, og desuden turde jeg ikke sige noget igen, for jeg tror ikke, han kunne holde til det.«

»Han sagde også, at han havde tænkt på at smide mig ud ad vinduet.«

»Hvad siger du?«

»Han er bange for at han skader mig, hvis han er sammen med mig,« uddybede jeg.

»Puha, Pia. Pas på.«

»Jeg tror ikke han kan finde på at skade mig. Det ligger ikke til ham.«

»Det er vist godt nok, at han er taget ned til sin søster. Hvad er det egentlig hans mor og søster har sagt til ham?«

»Det ved jeg ikke. Det vil han ikke sige. Han sagde bare, at de ikke synes, at jeg er god for ham.«

»Men de har jo også kun hørt én side af historien. Jeg synes nu, at det er underligt, at han udleverer dig totalt overfor dem.«

Jeg nikkede. »Det synes jeg også. Han siger, at han ikke har andre at snakke med end dem, men jeg kan da ikke undgå at få et noget anstrengt forhold til dem efter det her.« Jeg sukede højlydt. Han er nede ved sin søster lige nu. Der har han været i 5 dage.«

»Hvordan går det så med ham dernede?«

»Det ved jeg ikke. Vi har godt nok talt i telefon sammen et par gange, men han siger næsten ingenting.« Frustreret udbrød jeg: »Jeg føler mig fuldstændigt kørt ud på sidelinjen. Jeg aner ikke, hvad der foregår. Det er underligt, for jeg er trods alt hans kæreste.«

Et gentagen duuuut lød i telefonen, mens jeg ængsteligt ventede på at røret blev taget i den anden ende.

Det var Jens' søster, der tog røret.

»Er Jens der?« spurgte jeg med påtaget venlighed. Mine tanker var alt andet end venlige. Jeg var vred over, at hun havde vendt Jens mod mig.

»Nej, han er lige nede at handle ind.«

»Okay.« Mine tanker løb om kap. Jeg anede ikke, hvad jeg så skulle sige. Jeg ville jo ikke være uhøflig. »Hvordan går det ellers nede ved jer?«

»Han har det ikke så godt, så vi får talt en masse. Jeg tror det hjælper ham at snakke med mig og min kæreste.«

Jeg kunne mærke vreden skumme i mig, men fortsatte med at være venlig. »Det er måske også udmærket, at han snakker med jer, for han vil ikke rigtig tale med mig...« Pludselig blev jeg overvældet af tristhed og en naiv tro på, at jeg kunne få støtte hos hende. »eller det vil han godt, men så er det mere, at

han bebrejder mig en masse ting og skælder mig ud. Det må jeg da indrømme er noget hårdt at høre på.«

»Du må tage dig sammen.« Hendes ord føltes som et drag over nakken. »Du må acceptere, at han er kritisk og urimelig i nogle måneder på grund af hans psykiske tilstand. Det er nu, du skal vise, du støtter ham.«

Jeg nikkede, mens mine skuldre faldt længere ned.

Hun fortsatte efter en kort pause. »Jeg synes også, du skal sige til ham, du står klar til at hente ham, når han har brug for det.«

»Men der kan jo komme noget i vejen, så jeg ikke kan.«

»Kan du ikke alligevel, så må I se på det senere.«

»Okay.«

Efter samtalen følte jeg mig nedtrykt og energiforladt. *Bare hun nu ikke synes, at jeg er egoistisk, fordi jeg sagde noget negativt om Jens. Hvorfor kunne jeg ikke holde min kæft?*

Ti minutter senere ringede Jens til mig. »Jeg hører, du har haft ringet.«

»Ja, jeg ville bare høre, hvordan det går med dig.«

»Jeg kan forstå, du er utilfreds med, at jeg siger fra overfor nogle ting, du har gjort,« snerrede han.

Satans. Det var en dårlig start.

»Jeg må da indrømme, det er hårdt, bare at skulle tage imod alle dine bebrejdelser. Selvfølgelig har jeg fejlet indimellem, men jeg synes nu ikke, at jeg er så vanskelig at være kæreste med, som du siger.«

»Nej, det synes du vel ikke,« lød det spydigt fra ham. Men ved du hvad, Pia. Det er sådan det bliver i fremtiden. Jeg har fundet mig i for meget, og det vil jeg ikke mere.«

Vreden skød op i mig, som en nytårsraket, der var klar til at folde sig ud på himlen, men som landede uforløst på naboens tag. På den ene side følte jeg mig forkert. Han havde ret i, at jeg havde nogle mangler som kæreste. Måske var jeg bare for egoistisk og selvoptaget. På den anden side kunne jeg mærke en vrede over, at han og hans søster angreb mig uden hensyn til, hvordan det påvirkede mig. Jeg udbrød: »Det er selvfølgelig i orden, du siger fra overfor mig, hvis jeg gør eller siger noget, der ikke er i orden, men du skal tale ordentligt til mig.«

Mit selvværd kunne ligge på en fingernegl. Jeg var i krig med mig selv, og usikkerheden havde overtaget. Da Susanne ringede, var det lige før jeg ikke tog telefonen. Det var omsonst. Jens, lægen, moren og søsteren kunne alle se,

at jeg bare tænkte på mig selv. Med beslutsomhed sagde jeg til Susanne: »Jeg må og skal tage mig sammen. Det er nu, at jeg skal vise Jens, jeg kan rumme ham og hans vrede mod mig.«

»Du skal ikke tale ham efter munden,« sagde hun kontant. »Bare fordi han har det psykisk dårligt, giver det ham ikke ret til at træde på dig.«

»Men jeg vil jo gerne vise ham, at jeg støtter ham, og er der for ham.«

»Det hjælper ham ikke, du er underdanig. Han skal ikke behandles med fløjlshandsker, bare fordi han har det psykisk dårligt.«

Jeg mærkede, at hendes ord fik mig til at vokse. *Jeg skal sgu ikke være underdanig. Hvordan kunne jeg overhovedet tro det?*

Med selvsikkerhed konstaterede jeg: »Ja. Jeg bør vise ham den respekt, at jeg behandler ham som en ligeværdig.«

»Når han behandler dig respektløst, så sig fra...« Jeg nikkede, mens jeg følte mig mere og mere fyldt med energi. »ellers vil han fortsætte med at træde på dig, og du vil bare få det dårligere og dårligere.«

»Det har taget mig så lang tid at få mit selvværd op. Det vil jeg ikke miste. Du har ret, Susanne.« Jeg sukede tilfreds.

»Min far besøgte mig for resten for et par dage siden. Helt uanmeldt. Jeg var sgu noget overrasket,« fortsatte jeg.

»Har han nogensinde gjort det før?«

»Nej, det har han ikke. Jeg snakker jo jævnlige med min mor, og jeg tror hun har fortalt ham lidt om, hvordan jeg går og har det i den her tid. Han er nok lidt bekymret for mig.«

»Det må have været rart for dig.«

Jeg trak lidt på det, da jeg svarede: »Ja, det var det sådan set, men måske ikke lige i starten. Der var jeg noget urolig i maven. Jeg er ikke vant med at være på tomandshånd med ham. Men det blev bedre. Faktisk hjalp det, at jeg kunne fornemme, at han var lidt usikker over at han bare var kommet forbi.«

»Ja, han er jo også bare et menneske, som os andre.«

»Ja, det er han vel,« svarede jeg rationelt, mens følelser af svigt og kærlighed blandede sig i min mave. Mine gode minder om min far var som bladene på et birketræ en kold novembermorgen.

Da Jens kom hjem fra sin søster, var han i et ualmindeligt godt humør. Hans krop udstrålede selvværd og optimisme. Det var som om besøget havde

åbnet op for noget inde i ham. Det gjorde mig urolig. Jeg kunne ikke finde ud af, hvor jeg havde ham.

Han snakkede og snakkede, uanset om jeg lavede lektier eller var midt i en sætning. Jeg var glad fordi han var i bedre humør, og samtidig murede en irritation inde i mig. *Kan han da ikke tie stille?*

»Jeg har læst i så mange spændende bøger nede ved min søster.« Han rømmede en liste op med bøger om selvhjælp og filosofi. »Det er utroligt så meget viden, de begge har om selvudvikling. De har lært mig så meget.«

Overrasket så jeg på ham. Han plejede ikke at læse bøger. »Jeg har også nogle af de bøger. Kan du ikke huske, at jeg har snakket om dem?« Jeg tænkte tilbage på alle de gange, hvor jeg forgæves havde forsøgt at få ham til at interessere sig for sit indre.

Han ignorerede mit svar og fortalte videre om en af de bøger, som han lige havde læst.

En følelse af jalousi skød op i mig. Han vil godt høre på sin søster og ham kæresten, som han knap nok kender, men ikke på mig. Jeg tiede, mens jeg lyttede til hans snak som var det muzak i baggrunden. Det nyttede ikke noget, at jeg sagde noget. Han lyttede ikke til mig. Han talte på mig.

Januar 1999

Der var stille i lejligheden, da jeg åbnede hoveddøren. *Jens er nok nede for at handle*, ræsonnerede jeg, for der plejede aldrig at være sådan en ro. Jeg satte mig til rette i sofaen med et glas cola light og nød stilheden og varmen i lejligheden.

Der gik ikke mange minutter, så ringede telefonen. Det var Jens.

»Pia. Jeg er taget hjem til min mor.«

Målløs svarede jeg: »Hvad?«

»Jeg har brug for, at vi holder en pause.«

Spørgsmålene stod i kø i mit hoved, men det eneste spørgsmål, som betød noget, kom ud af min mund. »Vil du ikke være sammen med mig mere?« Min stemme rystede, og tårerne strømmede ned ad mine kinder.

»Jeg kan ikke holde ud at have en masse negative tanker om dig. Hvis vi bliver sammen, er jeg bange for, at kærligheden mellem os går væk,« svarede han trist. Hans stemme skiftede toneleje og føltes som kuling på en kold januardag. »Jeg har simpelthen brug for at komme væk fra dig. Jeg ved ikke i hvor lang tid.«

En følelse af intenst ubehag trængte ind i alle mine celler. Jeg brød mig bestemt ikke om usikkerheden. Var han fortsat min kæreste, eller, var han ikke? At holde pause lyder som noget, man gjorde i teenageårene. Jeg løftede hagen og fnøs: »Okay. Hvor flytter du så hen?«

»Jeg bor hos min mor lige nu, men jeg har tænkt mig at finde mig en lejlighed.«

»Det lyder som en permanent løsning,« konstaterede jeg skarpt.

Da jeg lagde røret på, skummede jeg indvendigt. *Hvad fanden bilder han sig ind? Her har jeg givet ham nogle af mine bedste år, og hvad er takken? Han*

er vred på mig og tror, at løsningen på hans problemer er at flytte fra mig. Sådan behandler man ikke en god ven og kæreste. Vi har kendt hinanden i 6 år. Når du kan lave sådan et nummer med mig nu, så kan du vel også finde på at gøre det, hvis vi har børn sammen.

Vredt tog jeg røret og ringede til Susanne.

»Han har gjort det. Han har forladt mig.«

»Okay,« konstaterede Susanne forsigtigt.

»Han har sagt så mange søde ting til mig i vores forhold.« Med sugarcoated stemme fortsatte jeg: »Jeg har aldrig elsket nogen så dybt, som jeg har elsket dig. Du er et fantastisk menneske. Jeg har aldrig mødt nogen ligesom dig... Og det var bare løgn og latin. Nu er det helt utroligt, hvor meget der er galt med mig. Han har ikke gjort andet end at brokke sig det sidste års tid, og nu stikker han så af, som den kujon han er.«

»Han må have nogle alvorlige problemer med sig selv, når han ikke kan beslutte sig for om han vil elske eller hade dig.«

Min stemme blev rolig. »Det har han også. Jeg har nok altid vidst, at han havde noget ubearbejdet bagage fra barndommen, men jeg troede ikke at det ville blive et problem. Han har altid virket rolig og som om han havde styr på sig selv. Som en klippe.«

»Det har vel også været noget af det, som du godt kunne lide ved ham.«

»Ja. Jeg er nok ikke så følelsesmæssig stabil, så det har været rart at have ham at støtte sig opad. Jeg troede, at han havde styr på sig selv og overskud, men det har jeg åbenbart misforstået.«

»Det kunne du ikke vide, Pia.«

»Kunne jeg ikke? Jeg må have været blind.«

»Nej. Jens er en lukket person. Her på det sidste har han da også været positiv og kærlig.«

»Ja. Det har han. Han spillede faktisk en kærlighedssang for mig for nylig.«

»Jeg tror, at han projekterer sit selvhad over på dig. Han ved det bare ikke.«

»Det tror jeg, du har ret i, men det gør bare så ondt. Hvorfor har han forladt mig?« Væggene i stuen følte langt væk, mens jeg sammenkrummet i sofaen tænkte på, at jeg var alene.

Han elsker mig ikke mere. Har han mon overhovedet elsket mig?

Nu sad jeg som 30-årig alene i en trist, lejet lejlighed uden håb for en lys fremtid. Jeg havde ingen job, ingen penge og heller ikke en kæreste eller udsigt til at få familie.

Jeg havde været i seng med mange mænd, og de fleste af dem var ikke interesseret i at være kæreste med mig. De ville bare have sex. Der var ganske få, som jeg blev kærester med, men det var først, da jeg blev kæreste med Jens, at jeg kom i et bæredygtigt forhold, som havde mulighed for at udvikle sig til noget smukt. Jens var både interessant at tale med og intelligent. Dem før ham kunne jeg ikke elske i længden. Hos én fyr higede jeg efter kærlighed, men fik kun kulde. Hos en anden fyr druknede jeg i hans jalousi og ekstreme lyst til sex. Ham før Jens var rigtig sød og ufarlig og viste åbenlyst, at han ville mig. Jeg ville ham bare ikke nok.

Jeg var så bange for at mine mønstre ville gentage sig, så jeg bare igen og igen ville finde sammen med mænd, der slet ikke passede til mig og værst af alt finde sammen med nogen som ville forlade mig. Det var så forfærdelig smertefuldt at blive forladt. Jeg følte det som om hele min sjæl og hvem jeg var, blev afvist. Jeg var intet. Ingen kunne åbenbart elske mig. Det kunne jeg jo se. Beviserne var overalt. Der var noget forkert ved mig, som mændene så og mærkede, og som fik dem til at flygte langt væk fra mig. Jeg havde prøvet at være sød, spændende og charmerende, men resultatet var altid det samme. De forlod mig. Kærlighed var åbenbart ikke møntet på mig.

Mine tanker cirkulerede om et sort hul, som var inde i mig. Alt føltes sort på sort. Sådan havde det været i flere dage. *Du kan lige så godt tage livet af dig selv. Livet er alt for hårdt for dig. Det bliver ikke bedre.* Jeg krøb sammen på sofaen i fosterstilling og trak en pude ind til mit bryst. Tårerne trillede og gennemvædede mit ansigt og min pude.

Måske er det bedst sådan. Jeg ved det ikke.

Nej – nu må du holde, lød det råbende inde fra et hjørne i min bevidsthed. Du skal fandeme ikke give op, bare fordi den vatnise til Jens har gjort det forbi med dig. Han er alligevel ikke værd at samle på. Han er svag og har overhovedet ikke styr på sig selv. Nu tager du dig sammen. Du får det sgu ikke bedre af at ligge her og græde snot.

Februar 1999

Dagen efter en bytur sad Susanne, og jeg henslængt i min sofa og spiste chips og drak sodavand.

»Susanne. Det var forfærdeligt for mig, da vi var i byen i går,« kom det fodslæbende fra mig. »Jeg plejer at kunne danse med alle mulige, men mit selvværd er fuldstændigt knust på grund af Jens. Jeg var så bange for, at der var nogen, der kun ville danse med mig, fordi der ikke var andre, der gad danse med dem.« Jeg dyppede en skrue ned i en skål Holiday dip på bordet og stak den ind i munden. Uden rigtig at smage på den fortsatte min hånd med at dyppe chips i dippen og putte dem i munden.

Susanne så over på mig med sine store blå øjne. »Det lyder godt nok langt ude. Jeg kunne godt mærke på dig, du ikke kunne slappe af, selvom vi endda fik rigeligt at drikke.«

Jeg rynkede mine bryn. »Det er virkelig noget pis. Jens er ude af mit liv, og her en måned efter, fylder han stadig alt for meget.«

»Det tager nok lang tid at få ham ud af systemet.«

»Jeg vil ikke acceptere det. Nu har jeg brugt flere år på at forbedre mit selvværd. Det skal ikke ødelægges på grund af ham,« insisterede jeg. »Vi skulle ikke være blevet sammen så længe, som vi gjorde. Da han forlod mig, sagde han, at han var bange for at kærligheden mellem os gik væk, hvis vi blev sammen. Det ignorerede jeg.« Jeg så op i luften mens jeg tænkte og fortsatte så. »Men nu hvor jeg ser i bakspejlet, tror jeg, han havde ret. Nu hvor der ikke var noget glæde eller omsorg at hente ved Jens, så ville jeg sikkert være gået fra ham efter et halvt års tid.« Igen dyppede jeg en skrue i dippen, mens jeg konstaterede, at dippen smagte dejligt krydret.

Susanne tog et hårbånd op ad bukselommen og samlede sine lange lyse krøller i en nakkeknold. Med et suk konkluderede hun: »Du kunne heller ikke blive ved med at leve sådan som I gjorde. På mig virkede jeres forhold koldt og kærlighedsløst. Det ville ødelægge dig. I skulle være gået fra hinanden for lang tid siden.«

»Okay. Jeg er ikke lige den hurtigste til at tage beslutninger for at sige det mildt.« Et smil kom frem i min ene mundvige. »Men nu blev det, så ham, der gik fra mig, og så kan jeg sige, at han var en vatpik. Jeg kan give ham skylden,« lød det vredt fra mig. Mit toneleje foretog et markant skift, da jeg med rolig stemme sagde: »Men det kunne lige så godt have været mig, der gjorde det forbi. Og du har ret. Der var ikke meget kærlighed mellem os i hverdagen. Han var kølig, kontrolleret og nærig med sin kærlighed. Ofte, så måtte jeg tigge og manipulere for at få den. Det gjorde så, at jeg mistede lysten til at have sex med ham. En ond cirkel.«

Det var svært for mig at holde fast i min fornuft. Mine tanker hoppede rundt som lopper i en hundekennel. Det ene øjeblik ville jeg være kæreste med Jens igen, og det andet øjeblik ville jeg holde mig langt væk fra ham.

Hvis han pludselig kom ind ad døren, ville jeg blive varm som en grillet majscolbe og give ham en omfavelse, der ville blive ved indtil han slap mig. Jeg ville på ingen måde føle, at det var forbi mellem os.

Den del af mig, som prøvede at overbevise mig selv om, at Jens og jeg aldrig skulle have været kærester, den var jeg mistroisk overfor. Jeg følte ikke, at jeg kunne stole på mig selv, for måske prøvede jeg bare at skubbe Jens væk, selvom det var meningen, at det skal være ham og mig. Jeg blev nødt til at kæmpe for vores kærlighed – eller gjorde jeg?

Jeg sad alene i hjørnesofaen i min lejlighed. Forårssolen skinnede ind ad de store vinduer og lavede grafiske mørke og lyse former på gulvet og hen over sofaen, hvor lysets stråler forsøgte at varme min sjæl udefra. Det var en tabt sag. Tristheden og ensomheden fyldte hver celle i min krop. *Er der ikke én, der vil passe godt på mig og elske mig ubetinget? Jens – du gjorde det heller ikke. Jeg er voksen. Det ved jeg godt, men inden i er jeg kun et lille barn. Hvordan skal mit liv gå? Det virker så håbløst! Kan jeg klare den virkelige verden? Jeg er bange for, at jeg ikke kan klare det, hvis jeg ikke får hjælp.* Jeg tog flasken på

bordet og hældt de sidste lunkne dråber cola light i mit glas. Colaen fjernede tørheden i min hals.

Jeg havde brug for at råbe, men der kom ikke et ord ud af min mund. *Hjælp mig. Jeg er bange. Jeg vil leve, men jeg ved ikke hvordan. Jeg er bange for at være alene, men jeg er også bange for at være afhængig af andre mennesker. Jeg er arbejdsløs, men også bange for at blive fastklemmt i et job, så jeg ikke kan komme væk. Jeg har brug for hjælp, men jeg er bange for at tage imod den.*

Måske skulle du overveje at gå ved en psykolog.

Min mor og far gør bare grin med mig, hvis jeg tager til psykolog. De synes ikke, at jeg har andet end luksusproblemer. Jeg er også så sart.

April 1999

Mine øjne gik fra et stort maleri af en smed, der var ved at forme en hestesko hen til maleriet af en grøn mark med græssende køer. Jeg var hjemme ved mine forældre. Min mor og jeg sad inde i den mindste stue og snakkede. Der var en udbredt hygge i deres hjem med de persiske røde tæpper, der bredte sig ud over ethvert gulvareal. Jeg sad henslængt i en sofa sammen med min mor. Vi kunne godt lide at snakke personligt begge to. Det var til gengæld ikke noget, som min far gad være med til. Han ville hellere se fjernsyn sammen med os eller tale politik, så han var hurtig til at forlade stuen.

»Jeg har lige været til samtale i Hvide Sande. Det er virkelig et interessant job med udfordrende og spændende arbejdsopgaver, som jeg selv kan være med til at forme. Jeg var faktisk også til samtale for et par uger siden. Det job fik jeg så ikke.«

»Så må vi håbe, du får det her. Du er i hvert fald god til at komme til samtale,« sagde min mor smilende. »Gik det så godt?«

»Samtalen gik godt nok, men det gjorde den også sidste gang, og de andre gange.« Jeg så lettere bedrøvet ned på mine hænder, som holdt om et glas Squash. »Jeg føler ikke, at jeg kan gøre det bedre. Indimellem fik jeg sagt noget, som jeg nok ville have formuleret anderledes, hvis jeg havde haft tid til at tænke mig om, men jeg fik også sagt mange virkelig gode ting.«

»Du har nok ikke forberedt dig ordentligt til samtalen.«

»Jo – jeg har,« kom det hurtigt fra mig. »Det er bare fordi jeg bliver nervøs, når jeg er til samtale.«

»Du er ligesom din far. Da han var på din alder, var han også nervøst anlagt.«

»Det er altså helt naturligt at blive nervøs, når man er til samtale,« forsvarede jeg mig.

»Du skal også snart have dig et arbejde. Det kan ikke passe, du ikke kan få det med den fine uddannelse, du har.«

Jeg så op og mødte min mors brune øjne, mens jeg fortsatte samtalen. »Det er et problem, at jeg ikke har noget erfaring indenfor mit fag. Jeg skal simpelthen have et job eller i noget praktik.« Mine skuldre hang mere end de plejede at gøre, og mine øjne var fugtige. »Jeg tror bare ikke, at jeg får jobbet. Det gør ondt, at der åbenbart ikke er nogen, der har brug for mig. Jeg vil så gerne have en chance for at vise, hvad jeg kan.«

»Du skal nok få et job, ellers kender vi nok nogen, som kan bruge sådan en akademiker som dig.«

Jeg tænkte på de forretningsdrivende, som de kendte. De arbejdede alle sammen indenfor handel, som var langt fra mit fagområde som ingeniør. »Jeg vil nu gerne have job indenfor mit fag. Nu har jeg taget så lang en uddannelse, så ville det virkelig være træls, hvis jeg ikke kom til at bruge den.«

»Far og jeg har også altid ment, at det var vigtigt, du fik en uddannelse. Det fik jeg ikke selv lov til, så det skulle du have mulighed for.«

Jeg ignorerede en voksende irritation og kiggede dybt ind i mig selv. »Jeg har det ikke så godt mor. Alt det med Jens og så at jeg ikke kan få noget arbejde, det slider på mig. Jeg tror, jeg har brug for at tale med en psykolog.«

»Det vil nok være godt for dig at have en at snakke med. Far og mig har bemærket, du ikke har det samme gode humør mere.«

Far kom ind i stuen og bøjede sig ned for at tage avisen. Jeg så over på ham. »Kan jeg låne nogle penge til at jeg kan gå ved en psykolog?« Tårerne strømmede pludselig ud ad mine øjne. Jeg forsøgte at tage mig sammen, men det kunne jeg ikke. Jeg kvækkede: »Jeg har ikke råd til det nu, men I får pengene så snart, jeg har fået et job.«

Min far så bekymret over på mig. »Det vil vi gerne. Hvor meget har du brug for?«

»Hvis I kan låne mig 7.000 kr., så kan jeg komme hos en psykolog 10 gange.«

Han så kort over på min mor og brummede: »Mor og mig vil gerne give dig pengene til de første 10 gange.«

»Det betyder meget for mig,« svarede jeg rørt mens jeg forsøgte at tørre den uafbrudte strøm af tårer væk fra mit ansigt.

»Du kan også bo hos os et stykke tid?« Han så spørgende på mig.

En varme bredte sig i min krop, som blev slået til side af virkeligheden. Jeg tog en dyb indånding og smilede til ham. »Det er pænt af jer, men jeg tror, at det er bedst, at jeg bor for mig selv. Jeg har brug for at være alene med mine tanker.«

»Hvis du får brug for at tale om dine følelser, så ring til mig. Så vil jeg trække en dag ud af kalenderen og komme over til dig.«

»Tak, far. Det sætter jeg pris på.«

»Du ved, at jeg altid er der for dig Pia,« sagde min mor fortroligt efter min far havde forladt stuen. »Far, han duer ikke til sådan noget.«

Jeg kom med et forsigtigt smil. Inderst inde vidste jeg godt, at hverken far eller mor var de rette at tale følelser med. Det havde de aldrig været, men jeg satte pris på, at de prøvede.

Da det blev eftermiddag, tog jeg hjem og ventede på at arbejdspladsen i Hvide Sande ville ringe til mig. Jeg var ved at tage af bordet efter en omgang kødsovs og spaghetti, da telefonens kimen fyldte stuen.

»Vi har besluttet at give dig jobbet, hvis du stadig er interesseret?«

Min krop blev på et sekund fyldt med eksploderende fyrværkeri i alle regnbuens farver. Jeg prøvede at dæmpe min iver, da jeg med en fast stemme svarede: »Det er jeg i hvert fald. Jeg er meget glad for, at I har valgt mig til jobbet.«

»Det lyder fint. Vi vil gerne have, du starter den 1. juni. Passer det dig?

Jeg var helt forvirret. Mit kursus var stadigvæk i gang på det tidspunkt. Kunne jeg mon bare hoppe fra det? »Ja,« svarede jeg med fast stemme. »Mit kursus er ikke færdigt på det tidspunkt, men det finder jeg ud af. Jobbet er selvfølgelig vigtigere.«

Da jeg havde lagt røret på, hævede jeg begge mine arme i begejstring, mens jeg dansede rundt om mig selv. *Yes. Jeg gjorde det. Jeg har fået et job og ikke hvilket som helst job. Mit drømmejob.*

En time senere var min begejstring afløst af tristhed. Jeg havde lyst til at ringe til Jens for at fortælle ham, at jeg havde fået arbejde, men samtidig vidste jeg, at jobbet fjernede muligheden for, at det kunne blive os igen. Han ville ikke flytte til Hvide Sande, for han kunne ikke få arbejde der. Jeg så mig selv for mig siddende alene i en lejlighed i Hvide Sande. Angsten fyldte mig. Jeg var bange for at blive ensom og alene i Hvide Sande.

Jeg slog følelsen væk. *Hvorfor er du bange for det? Du er allerede alene.*

Ja. Det er selvfølgelig rigtigt nok. Men hvad nu hvis jeg ikke slår til i det nye job? Jeg er gået i stykker indvendigt. Kære indre. Vær god ved mig. Sæt mig sammen igen. Det er for hårdt at mine følelser svinger så meget, specielt, når jeg ikke ved hvorfor.

April 1999

Telefonen ringede. Da jeg hørte Jens' stemme, var jeg overrasket og forventningsfuld. Det var første gang, jeg havde hørt fra ham siden, at han flyttede 3 måneder tidligere. Hans stemme var tydelig og selvsikker.

»Pia. Du må undskylde den måde, som jeg gjorde det forbi på, men jeg kunne simpelthen ikke se dig i øjnene, for så tror jeg ikke, at jeg kunne gøre det – og jeg er afklaret. Jeg vil og kan ikke have et forhold til dig. Vi skændtes alt for meget, og jeg kunne ikke sige fra overfor dig.«

Tårerne piskede ud ad mine øjne. »Du sårede mig virkeligt. Jeg troede du elskede mig, og så gjorde du det forbi på den måde. Jeg har virkelig haft det skidt.« Fortvivlet spurgte jeg: »Elsker du mig virkeligt ikke mere? Er alt håb ude for dig og mig?« Tanker og spørgsmål stod i kø for at komme ud.

»Jeg har aldrig elsket nogen så højt, som jeg har elsket dig.« Han trak vejret dybt. »men jeg vil ikke tillade mig selv at blive forelsket i dig igen.«

Et håb skød op i mig. »Er du ikke bange for, du fortryder, når du får det bedre?«

»Nej. Jeg tror, vi har givet arbejdsløshed og min psykiske nedtur skylden, når det har gået skidt mellem os. Det duer ikke, at vi er sammen. Der er ingen af os, der er villige til at ændre os.«

»Jeg synes nu stadigvæk, at vi passer sammen, men du har i hvert fald ret i, at vi er elendige til at ændre os. Vi falder hurtigt tilbage i de gamle mønstre, men vi har nu altid været gode venner.« Jeg huskede på alle vores dybe samtaler. Vi har altid snakket så godt sammen. Lidt ligesom nu. »Jeg synes det er synd, hvis vi ikke kan være venner mere.«

»Før vi havde den her snak, troede jeg, det var udelukket, men det har været rigtig rart at snakke med dig, så jeg vil gerne give det, en chance.«

En strøtanke ødelagde kortvarigt min glæde. *Han tænkte på at smide dig ud ad vinduet.* »Hvad med al den vrede, du har mod mig? Har du den endnu?«

»Nej. Da jeg flyttede til Odense, troede jeg vreden, ville forsvinde, fordi jeg kom væk fra dig, men det gjorde den ikke. Så var det bare min mor og søster, som jeg var vred på.«

»Okay,« svarede jeg, lettet over, at han ikke hadede mig.

»Hvad så? Tror du I kan blive venner igen?« Susanne trak vejret dybt og udbrød mistroisk i telefonen: »For du vil forhåbentlig ikke være kæreste med ham igen?«

»Venner, ja, men kærester... Det tror jeg ikke. Han er fast besluttet på, at vi aldrig skal være kærester igen. Han synes vi skændes for meget og bruger arbejdsløshed og hans dårlige psykiske helbred som undskyldning.«

»Det gør I vel også,« konstaterede hun tørt.

»Det kan godt være. Men hvis ikke det har skylden, så er det ham og mig, der er noget galt med.«

»Ja, eller også passer I, bare ikke sammen.«

»Jo, det synes jeg, vi gør. Vi har altid kunnet snakke godt med hinanden. Det er indenfor det sidste halve år, at der er gået helt ged i den.« Jeg tav kortvarigt og fortsatte. »Jeg er nok heller ikke nem at bide skeer med.« Jeg ventede kortvarigt på, at Susanne ville sige mig imod. Det gjorde hun ikke. »Han sagde, at han har svært ved at sige fra overfor mig. Det har jeg ikke lige bemærket. Jeg troede bare, at han syntes det var ok, at vi gjorde det, som jeg ville. Men kan han ikke sige fra, så kan jeg godt se, at jeg nok er for stor en mundfuld for ham.«

»Det var nok derfor, han bed af dig og kritiserede dig. Det var den eneste måde, han kunne sige fra overfor dig på. Men det er bare ødelæggende for et forhold. Du må heller ikke glemme, at han var følelsesmæssig kold overfor dig.«

»Det gør jeg heller ikke.« Eftertænksomt fortsatte jeg: »Det var nok alligevel godt nok, at det gik som det gik. Han var sgu også så negativ. Jeg blev i dårligt humør, bare ved at være i nærheden af ham.« Jeg mærkede en dårlig samvittighed over at tale negativt om Jens. »Men det var heller ikke nemt for ham at være arbejdsløs. Jeg tror det fyldte meget hos ham. Men han har ret. Vi brugte det som undskyldning.«

»Jeg kan godt stille spørgsmål ved om du virkelig elskede ham så højt, som du har gået og sagt til mig.«

»Jeg elskede ham. Det gjorde jeg.« Jeg så ind bag fornægtelsens slør. »Men jeg må indrømme, at det var med to meter fra livet.«

Måske har Susanne ret, overvejede jeg mens jeg stod med et glas cola light i hånden og lod mit blik danse hen over de hvislende løvtræer, som afgrænsede min adresse. Måske elskede jeg ham ikke så meget, som jeg burde gøre. Måske var det en fejl, at vi overhovedet blev kærester.

Jeg drak en tår cola mens jeg tænkte tilbage på dengang Jens og jeg blev kærester. Vi havde været venner i 3 år og var en tur inde i Aarhus for at høre rockmusik. Vi stod oppe i baren og skuede ud over dansegulvet med vores øl i hånden. Musikken var meget øredøvende, så vi næsten råbte til hinanden, men pludselig blev Jens stille. Jeg så over på ham. Han tog tilløb til at kysse mig. Pr refleks drejede jeg ansigtet, så hans kys ramte min højre kind. Han vendte sig bort fra mig, og jeg stirrede angstfuldt på hans brede ryg. *Afviser jeg ham nu, så vil jeg miste ham for altid.* To år tidligere havde jeg afvist ham, hvor han havde sagt til mig, at han var forelsket i mig. Dengang ignorerede han mig og mine telefonopkald i et halvt år.

Jeg drejede hans ansigt med mine hænder, så hans blå øjne var lige ud for mine, og så kyssede jeg ham. *Jeg har ikke lige lyst, men han er altså den eneste rigtige ven, som jeg har i Aarhus, og han er sgu en fin fyr. Vi snakker så godt sammen, så hvis vi kan være venner, så kan vi måske også være kærester.*

Da vi forlod baren, havde vi armene om hinanden og gik og snakkede. Det var meget underligt for mig at være så tæt op af ham. Jeg forsvandt næsten ind under hans armhule selvom jeg havde højhælede sko på. Jens var med sine lange lemmer og lyse hud milevidt fra den type fyr, som jeg plejede at finde sammen med.

Hele situationen føltes mærkelig. Mit indre var et virvar af modstridende følelser og spørgsmål, der gik til angreb på mig. Indvendigt næsten råbte jeg til mig selv. *Hvad har du gang i? Hvad sker der? Hvad nu?* Jens føltes stadig som min ven.

Nu har jeg sagt A, så må jeg også sige B. Mit hjerte var ikke enig, og jeg vidste, at hvis jeg fik tænkt lidt ekstra over det, så ville jeg hoppe fra, og gjorde jeg det, så ville jeg miste Jens. Derfor sagde jeg til ham, at jeg syntes, at vi skulle sove sammen hjemme hos mig, så vi kunne undgå, at det blev underligt for os den næste morgen.

Fra den ene dag til den anden var vi pludselig kærester. Det var mere en beslutning, jeg tog, end det var, hvad jeg følte, var det rigtige for mig. Det var ligesom at købe blomkål og selleri, fordi det er sundt.

Selvom min beslutning var klar, så væltede bekymringer jævnlige rundt i min hjerne. *Vil det her gå? Passer vi nu også sammen?* Jeg næsten overfaldt Jens med min tvivl og mine spørgsmål, Tålmodigt forsikrede han mig om, at alt var i orden mellem os, og at det hele nok skulle gå.

Efterhånden kom jeg overens med min beslutning. *Det måtte også være det bedst mulige scenarie at være kæreste med en af sine bedste venner. Vi har mange ens værdier og uddannelse, kender hinanden godt, og så ved vi, at vi kan lide hinanden. Jeg er godt nok ikke forelsket i ham, men jeg elsker ham som ven, og det andet skal nok komme med tiden. Det er også rart at have en kæreste, som jeg har det godt med. Mine erfaringer med mænd er jo ikke lige noget at råbe hurra af.*

Kærligheden kom også. Måske var den ikke farverig som tulipanerne på en blomstermark i Holland, men til gengæld var den dyb og gav mig ro indvendigt. Eller det vil sige, det gjorde den i en periode, indtil Jens begyndte at skælde mig ud og kritisere mig for alt muligt.

Maj 1999

Jeg var afklaret. Jens og jeg skulle ikke være kæresten igen.

»Jeg har virkelig brug for, at vi får en ordentlig afslutning på vores forhold,« sagde jeg til ham i telefonen.

»Det er jeg glad for at høre.«

Vi snakkede om, hvorfor det gik så galt for os, og faktisk lykkedes det, uden at vi bebrejdede hinanden.

Han talte med en åbenhed, som jeg ikke havde set hos ham før. Jeg lyttede til hans ord, som var de sjældne sommerfugle, som ville flyve op til himlen.

»Lige fra starten af vores forhold havde jeg en dyb kærlighed til dig.« Hans stemme var som en rislende bæk. »Og jeg ville gøre alt for at du havde det godt, og at vi kunne være sammen...« Han trak vejret tungt. »men så fik jeg en mistanke om, at du ikke elskede mig lige så højt, som jeg elskede dig. Og jeg følte heller ikke, du gav lige så meget af dig selv, som jeg gjorde.«

Tristheden skød op i mig. *Måske har han ret. Måske er jeg ikke i stand til at elske, men jeg synes nu, at jeg elskede ham.*

»Du må ikke være i tvivl om, at jeg virkelig elskede dig. Det gjorde jeg, og det gør jeg også stadigvæk. Men jeg vil da også sige, at det sled noget på min kærlighed, når du bed af mig og afviste mig. Det gjorde du en del.«

»Jeg følte ikke, du elskede mig lige så højt, som jeg elskede dig. Det gjorde, at jeg blev kold, og så bed jeg nok en del af dig, men jeg elskede dig stadigvæk. Det var først da jeg sagde mit job op og blev meget psykisk dårlig, at jeg slog mine følelser for dig helt væk.«

»Er dine følelser også væk nu?«

»Nej. De er heldigvis ved at komme tilbage nu.«

»Det med at du gik ned med flaget...« sagde jeg usikkert: »havde det noget med mig at gøre?« Jeg holdt vejret mens jeg håbede, at han ville sige nej, så jeg ikke skulle føle skyld over det.

»Nej. Det havde ikke noget med dig at gøre. Det var på grund af arbejdsløshed. Jeg har altid haft nogle store ambitioner og også meget identitet i mit arbejde.«

Jeg åndede lettet ud, men inderst inde nagede skyldfølelsen mig. *Det var nok dig, der satte den i gang, fordi du ikke elskede ham nok, eller fordi du ikke ville blive boende med ham i København.*

Erik sad med sine spinkle ben over kors og hans grå pullover og mørkeblå bukser med pressefolder fik ham til at ligne en gammel, trist træmand, men det var han ikke. Han var psykolog. Han havde en intens opmærksomhed, som var klistret til hver en bevægelse, jeg gjorde og ethvert ord, der kom ud af min mund. Jeg følte, at han så direkte ind i min iturevne sjæl. Han sugede min strøm af ord til sig, og jeg var bange for, hvad han ville gøre med al den information.

»Du har aldrig haft det rigtig godt med dig selv,« kom det pludselig fra ham.

Ordene låste op for et fængsel af smerte, som jeg gennem et langt liv havde pakket væk i mit bryst. »Nej. Det har jeg ikke.« Jeg bristede i gråd. Min fars ord om, at der var mange, der havde det meget værre end mig, blev sparket hen i et hjørne. Jeg kunne ikke tage mig sammen mere.

Med venstre hånd tog jeg et papirlommetørklæde fra pakken, der lå på bordet ved siden af min lænestol. Uden at ænse min makeup stoppede jeg strømmen af tårer.

Mens han lyttede til mine ord, skrev han noter på en blok, der hvilede på hans lår. Jeg havde så meget at fortælle. Alle mine tanker og bekymringer havde hobet sig op det sidste års tid. Han sagde ikke så meget, men jeg kunne se på hans øjne, at han hørte alt, hvad jeg sagde.

»Mit altoverskyggende problem er, at jeg er bange for, at der ikke er nogen, der rigtig kan lide mig. Hvis de virkelig ser, hvem jeg er, så kan de se, at jeg ikke er værd at elske, og så forlader de mig.« Sørgmodigt så jeg ned på mine slanke fingre, der efterhånden havde fået mast lommetørklædet sammen til en kugle. »Jeg er blevet forladt så mange gange i mit liv, og jeg kan ikke holde

til det mere.« Det gør simpelthen for ondt. Jeg har givet mig selv fuldt ud gang på gang, og alligevel har mændene forladt mig.«

Smerten gjorde mine grønne øjne store og våde og næsten undskyldende fortsatte jeg. »Jeg har også været sammen med nogle mænd, der elskede mig mere end jeg elskede dem, for så ville de ikke forlade mig.«

Erik fangede mine øjne og sagde roligt: »Men det gjorde de jo.«

»Ja, men ikke alle sammen. Der var nogle, som jeg forlod.«

»Jeg kan ikke garantere for at vi kan få din angst for at blive forladt til at forsvinde. Det er noget, som du bliver nødt til at arbejde intenst med, og du må ikke lade noget stå i vejen for det,« sagde han bestemt.

Det havde jeg det underligt med. Jeg troede, at en psykolog kunne ordne mit problem hurtigt, og samtidig så måtte det betyde, at han mente, at jeg virkelig havde et stort problem.

Endelig er der en, der kan se det. Det er ikke noget, jeg bilder mig selv ind. Bare han så ikke tror, at mit problem er større end det er, fordi jeg virker usikker og græder.

Jeg sukede dybt. »Min eks havde en trang til at beskytte mig, selvom jeg ikke bad ham om det.« Selvsikkert løftede jeg hagen. »Det kan godt være, at jeg nemt bliver bekymret for, om andre kan lide mig, og at jeg er bange for at blive forladt, men jeg er altså ikke lavet af porcelæn.«

»Jeg kan se, at der er en ting, du er rigtig god til. Du kan leve med angst. Det kan de fleste mennesker ikke. Med det du har oplevet, kunne du være bukket under og blevet alkoholiker, men det gjorde du ikke. Der er noget i dig, som holder dig oppe, hvor andre bukker under. Du er både højtuddannet, og du er velformuleret, har arbejde og kan klare dig selv.«

Hans ord fik mig til at vokse højere end de 175 cm, jeg var. *Han ser mig, og han ser ikke på mig som skrøbelig. Han kan godt se, at jeg har nogle ressourcer. Måske er der alligevel håb for at jeg kan få et godt liv, hvor hver dag ikke føles som en kamp. Måske møder jeg ovenikøbet en dejlig mand, som jeg kan få familie med.*